Oświadczenie złożone
przez senator Annę Górską
w dniu 18 czerwca 2024 r.

Oświadczenie skierowane do minister klimatu i środowiska Pauliny Hennig-Kloski oraz do minister kultury i dziedzictwa narodowego Hanny Wróblewskiej

Szanowni Państwo!

Zwracam się do państwa z prośbą o podjęcie pilnych działań mających na celu ułatwienie procesu termomodernizacji mieszkalnych budynków zabytkowych w Polsce. W kontekście globalnego kryzysu klimatycznego i rosnących kosztów energii jest to kwestia o kluczowym znaczeniu zarówno dla ochrony środowiska, jak i poprawy jakości życia mieszkańców.

Jednym z przykładów trudności, z jakimi borykają się wspólnoty mieszkaniowe, jest sytuacja budynku przy ul. (…) w G. Mieszkańcy tej kamienicy od lat starają się o zgodę na przeprowadzenie termomodernizacji, aby zmniejszyć koszty ogrzewania i ograniczyć emisję CO_2. Niestety, napotykają opór ze strony pomorskiego konserwatora zabytków, który blokuje wszelkie próby ocieplenia budynku od zewnątrz, nie oferując jednocześnie konstruktywnych alternatyw.

Chociaż ochrona dziedzictwa kulturowego jest niezwykle ważna, to jednak w XXI wieku nie może ona odbywać się kosztem zdrowia, komfortu życia i finansowego bezpieczeństwa mieszkańców. W związku z tym zwracam się do państwa z apelem o wprowadzenie odpowiednich zmian legislacyjnych i proceduralnych, które umożliwią bardziej elastyczne podejście do termomodernizacji budynków zabytkowych. Proponuję następujące działania:

— opracowanie wytycznych dla konserwatorów zabytków, które umożliwią realizację termomodernizacji mieszkalnych budynków zabytkowych z jednoczesnym zachowaniem ich wartości historycznej i estetycznej (wytyczne te powinny uwzględniać najnowsze technologie i materiały, które mogą być stosowane w procesie ocieplania);

— zapewnienie wsparcia finansowego i doradczego dla wspólnot mieszkaniowych i właścicieli budynków zabytkowych, którzy chcą przeprowadzić termomodernizację (dotacje i ulgi podatkowe mogą znacząco przyczynić się do zwiększenia liczby termomodernizacji);

— stworzenie mechanizmu dialogu i współpracy między konserwatorami zabytków a Ministerstwem Klimatu i Środowiska, który umożliwi wypracowanie kompromisowych rozwiązań w sytuacjach konfliktowych (współpraca ta powinna opierać się na wspólnym celu, jakim jest ochrona zarówno dziedzictwa kulturowego, jak i środowiska);

— monitorowanie i ocenianie efektów wprowadzonych zmian, aby na bieżąco dostosowywać polityki i procedury do zmieniających się warunków i potrzeb społecznych.

Termomodernizacja mieszkalnych budynków zabytkowych nie tylko przyczyni się do zmniejszenia emisji CO_2 i poprawy efektywności energetycznej, lecz także może stanowić przykład innowacyjnego podejścia do łączenia ochrony zabytków z dbałością o środowisko. Wierzę, że dzięki wspólnym wysiłkom możemy osiągnąć te cele i poprawić jakość życia wielu mieszkańców naszego kraju.

Anna Górska